

Der er faktisk nogen, der bor her

AF Peter Pagh-Schlegel | Sofia busk (Foto)

Udkantsdrømme: Lolland og øens hovedstad, Nakskov, er blevet synonym for den del af Danmark, der lider af dødsgrammer. I løbet af fem år har øen mistet syv procent af sine indbyggere. Men nogle har valgt at tage kampen op for at vende udviklingen, og nye, store anlægsprojekter skaber håb for fremtiden.

Krydstogtskibe sejler ofte forbi Nakskov, men de holder sjældent ind i længere tid.

»For hvorfor skal turisterne opholde sig her, når man knap nok kan købe en vaffelis?«

Spørgsmålet kommer ud af munden på Trine Kristoffersen. Hun tilhører en sjælden race. Mens tusindvis af mennesker fra Udkantsdanmark er valfartet til København og store provinsbyer i Danmark, er hun rejst den modsatte vej. Fra København til Nakskov. Som færdiguddannet civilingeniør fra DTU takkede hun i 1998 ja til et job i Nakskov Kommune. Ingeniørstillingerne hang ikke på træerne, hvilket tvang hende til at udvise omstillingsparathed. Men det var kun tiltænkt som et springbræt til et job i København.

»Da jeg tog toget hertil, anede jeg ingenting om Nakskov. For mig var det bare et job, jeg skulle have for en kort periode. Det var hele tiden meningen, at jeg bare skulle have et års erfaring, så jeg kunne rykke tilbage til byen og få et nyt arbejde,« fortæller Trine Kristoffersen.

For hun havde hørt sangen om Lolland. Den sociale skraldespand, hvor husene forfalder, og førtidspensionisterne trækker i joggingtøjet og sætter sig på scooteren ned til Aldi for at pante onsdagens grønne flasker. Hun vidste godt, at hun rejste mod en destination, som andre mennesker flygtede fra uden at se sig tilbage. Måske hun kunne se dem i den modkørende vejbane, mens hun sad på passagersædet i 3x34-flyttebilen.

»Gud, hvor er det hele bare fladt,« tænkte hun.

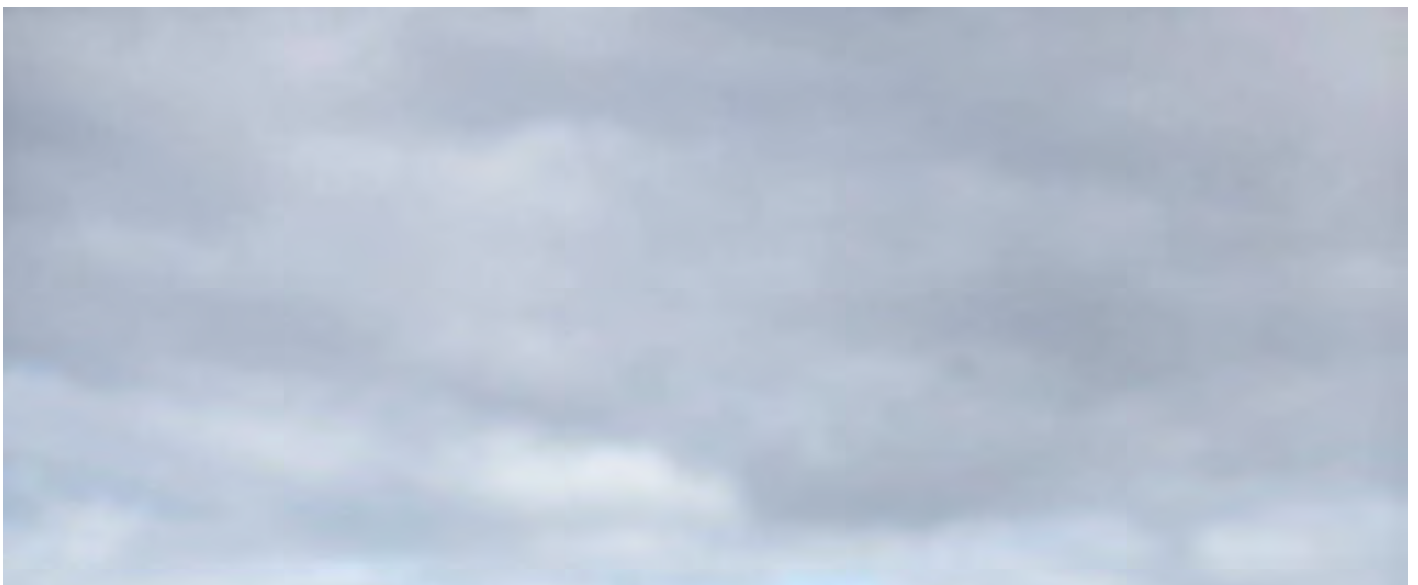
Lyset over Lolland

Det var ikke som det kuperede terræn nord for København. Men der var alligevel noget smukt og råt over det flade landskab syd for Sjælland.

»Og lyset. Lyset på Lolland er helt specielt. Som et skagensmaleri,« siger hun.

I den mørke udkant anes også et lys forude. Nakskov skal være arbejdshavn for byggeriet af den nye Storstrømsbro, hvilket utvivlsomt vil skabe arbejdspladser til lokalområdet. Og som en ekstra bonus vil afstanden mellem hovedstaden og Lolland blive en time kortere, hvilket måske kan tiltrække pendlerne.

[citat-1]

Her 15 år efter arbejder Trine Kristoffersen som teamleder for byplanlægning i Lolland Kommune. Hun beskæftiger sig med byrumsforskønnelse, i håbet om at andre kan se det samme lys.

»Det er noget, der er hårdt brug for, hvis vi vil have flere tilflyttere. Kommunen har haft et temmelig ensidigt fokus på erhvervsudvikling og produktionsvirksomheder. Men den globale tendens er jo ikke ligefrem, at produktionsvirksomhederne etablerer sig i Danmark,« siger Trine Kristoffersen.

Man skal ikke mange meter ned ad indfaldsgaderne fra byens torv i Nakskov for at finde tomme erhvervslejemål.

En af undtagelserne finder man på torvet, etagen over Lollands turistkontor. Her ligger tegnestuen LandOgBy.

Italiensk kaffe ...

Philip Rasmussen har siden 1987 været landskabsarkitekt i Nakskov. Fra sin arbejdsstation laver han opgaver for både Sverige og Tyskland, men har ikke haft problemer med at fastholde den lokale base.

Forårets friske solstråler presser sig hen over byens torv, gennem ruderne og ned på tegnebrættet i midten af lokalet, hvor MacBooken er klappet op, og en to meter bred tegning af Nakskovs havnepromenade ligger til skue.

Landskabsarkitekten byder på en kop italiensk kaffe. Men trods det internationale udsyn – både i forhold til forretningsforbindelser og smagen for kaffe – gemmer der sig visse lokalpatriotiske følelser.

... med sukker

Philip Rasmussen insisterer for eksempel på at komme sukker i kaffen. Man skal jo støtte lokalmiljøet, og da størstedelen af det danske sukker bliver dyrket og produceret på Lolland, ja ... så handler det om at fylde på, til skeen kan stå.

Men sukkerindtaget alene kan næppe redde Nakskov fra fällit, flugt og forrådnelse. Philip Rasmussen tror heller ikke på, at arbejdspladser alene er svaret.

»Centraliseringen af arbejdspladser er en udvikling, man ikke kan stoppe. Men der er heller ikke plads til, at alle arbejdstagere kan bo i København. Det handler derfor om at gøre stedet attraktivt for pendlere, og det er realistisk, fordi Danmarks-kortet er under forandring,« siger han.

Lige nu bliver der efterladt 600 tomme huse på Lolland om året. Folk bliver færre, og de, der bliver tilbage, er af ældre generation. Så det ville være nærliggende at forudsige en yderligere affolkning af området, men det

tror Philip Rasmussen ikke på.

[fakta-1]

»Affolkning vil stoppe i takt med bedre infrastruktur,« lyder den selvsikre melding.

Storstrømsbroen og en ny jernbane vil forbedre infrastrukturen. Men det er kun første skridt til at gøre Lolland mere attraktiv for tilflyttere. Hvis sangen om Lolland skal få en bedre klang, kræver det rollemødder. Derfor oprettede fire højtuddannede kvinder for fem år siden foreningen Quality Lolland-Falster (QLF) – et netværk for kvinder på Lolland-Falster.

Mennesker flytter mennesker

Birgitte Nymann er bestyrelsesmedlem i QLF og er uddannet jurist fra Københavns Universitet. Hun flyttede til Lolland for 14 år siden, men blev træt af altid at skulle forsvare over for sin omgangskreds, at hun boede på Lolland. Det var årsagen til, at hun blev aktiv i foreningen, der i skrivende stund har 758 medlemmer.

»Vi vil gerne fungere som en slags ambassadører, der kan give et andet ansigt på Lolland end det, der bliver skildret i medierne. Vi prøver at vise nogle rollemødder ud fra en tanke om, at mennesker flytter mennesker,« siger Birgitte Nymann.

En gang om måneden afholder foreningen fredagsbarer, hvor ligesindede borgere kan netværke og udveksle erfaringer om gode skoler, daginstitutioner og kulturtilbud. Målet er først og fremmest at tiltrække flere ressourcestærke tilflyttere.

»Tilflyttere vælger ikke bare hus efter pris og beliggenhed. De vil stille krav om at bo i aktive lokalsamfund med bevidste indbyggere, der værner om fællesskabet, kulturværdier og det gode liv,« siger hun og tilføjer, at der også skal gøres en indsats for at få tilflytterne til at blive boende.

»Hvis man ikke falder til og trives, så gider man ikke være her, og så ender det med, at man flytter tilbage til byen igen.«

Lige børn leger bedst

Ingeniør Trine Kristoffersen er også aktiv deltager i QLF, da hun havde en periode, hvor hun savnede et fællesskab uden for sin arbejdsplads. Hun ser QLF som et forum, hvor hun kan netværke med ligesindede:

»Der er ikke så mange hernede med videregående uddannelser. Men lige børn leger bedst, sådan er det jo lidt, ikke?«

Trine Kristoffersen har også valgt at indskrive sine børn på privatskole, hvilket alle højtuddannede tilflyttere, som Jyllands-Posten har talt med, har valgt at gøre. Trine Kristoffersen mener, at man har muligheder for at træffe en række valg, når man bor på Lolland. Man behøver ikke forholde sig til de sociale udfordringer i området, hver eneste gang man bevæger sig uden for hjemmets fire vægge.

»Det kan godt være lidt op ad bakke, hvis man konstant bliver konfronteret med de sociale problemer. Af samme grund handler jeg ikke ind i Netto eller Aldi. Når jeg står i den kø ... Det har jeg svært ved at identificere mig med,« siger hun.

Professor og leder ved Center for Landdistriktsforskning på Syddansk Universitet Anne-Mette Hjalager mener, at lokale initiativer, som for eksempel QLF, spiller en vigtig rolle i Nakskovs jagt på tilflyttere.

»De tilflyttere, Lolland har, flytter netop ud for at få realiseret en boligdrøm og det gode liv i det hele taget. Og livskvaliteten er jo en kombination af skøn natur, tålelige pendlingsafstande, men også socialt netværk,« siger Anne-Mette Hjalager.

Fra industriby til pendlerparadis

Forskeren mener, at man »selvfølgelig« også skal satse på arbejdspladser, men at ideen om at gøre Lolland mere pendlervenlig ikke er så dum igen.

»Vi kan se, at man i det sydlige Sverige har haft stor succes med at huse pendlere, der arbejder i

København,« siger hun.

Fra politisk side er målet om at tiltrække ressourcestærke tilflyttere ikke af højeste prioritet. Ifølge borgmester Holger Schou Rasmussen (S) er skabelsen af arbejdspladser vigtigere end at gøre Nakskov til et pendlerparadis.

»Vi tager imod alle de tilflyttere, vi kan rage til os. Men det er ikke der, vi lægger det største engagement. Først og fremmest skal vi tiltrække virksomheder og dermed arbejdspladser. Det er forudsætningen for, at der kommer bosætning og kulturliv,« siger Holger Schou Rasmussen (S), som tror på, at de kommende anlægsjob også vil føre arbejdspladser med sig i servicesektoren.

Borgmesteren i Lolland Kommune har boet næsten hele livet syd for Smålandsfarvandet. Hans morfar var godsforvalter ved Engestofte Gods uden for Maribo, mens farfaren var fisker på Fejø. Borgmesterens voksede op i Maribo, mens faren arbejdede på det gamle skibsværft i Nakskov. Han tog uddannelse på lærerseminariet i Vordingborg, men vennerne i håndboldklubben trak ham tilbage til sit fødested.

»Jeg er lollik ind til marven,« siger den 48-årige borgmester, der selv er far til fire børn på 7, 11, 13 og 15 år.

Forventer du, at dine børn bliver boende på Lolland?

»Nej, for søren. De skal ud og se verden. Det er jeg ret sikker på.«

[En skater-konge vender tilbage til rødterne](#)